

< CONGRESKRANT

VERANTWOORDING CONGRESPRESIDIUM – VOORBEREIDING CONGRES 2023

**15 februari 2023 – werkwijze en verantwoording
conform HR artikel 19 lid 5**

TAAK EN WERKWIJZE - ALGEMEEN

Als congrespresidium zijn we verantwoordelijk voor een ordelijk verloop van het congres. We zijn niet verantwoordelijk voor de inhoud van het congres, dat ligt bij het partijbestuur. Praktische zaken zoals de zaal en de catering zijn de verantwoordelijkheid van de projectleider. Voor dat ordelijk verloop zijn er twee criteria waar we altijd rekening mee houden:

is de besluitvorming volgens de regels in de statuten en het huishoudelijk reglement (HR);

kan het congres op een goede manier besluiten nemen.

In de onderstaande samenvatting staat wat daarover is vastgelegd in de statuten en het HR.

Je kunt bij ons altijd terecht voor vragen, opmerkingen of klachten over de gang van zaken op het congres (congrespresidium@groenlinks.nl). We vergaderen vijf tot zes keer per jaar, samen met het adviserende lid uit het partijbestuur en de projectleider voor het congres. De meeste resultaten van ons werk kun je lezen in de congreskrant, in het voorstel voor de orde van het congres, de dagvoorzitter(s) van het congres, de categorisering van amendementen en de opzet van de agenda.

voor het congres 2023 zijn er een paar punten die we willen toelichten. We zien dat bij een congres steeds meer digitale hulpmiddelen worden gebruikt. Als congrespresidium zijn we daar voorstander van, als we daarmee leden beter kunnen betrekken en van goede en tijdige informatie kunnen voorzien. De digitale congressen hebben bovendien laten zien dat stemmen op afstand goed werkt. Tegelijk is de fysieke ontmoeting tussen leden op het congres belangrijk. Daarom werken we aan een nieuwe standaard: een fysiek congres, digitaal stemmen op afstand en optimaal gebruik van digitale middelen. We willen de regels en organisatie beter afstemmen op deze ontwikkeling, mede om de fysieke ontmoeting te stimuleren. Om die reden is ook de vorm van de congreskrant aangepast. Ook legt het bestuur op ons advies enkele voorstellen voor aanpassing van het HR aan het congres voor.

Het congres van 2023 is zo georganiseerd, dat leden het op afstand kunnen volgen en op afstand kunnen stemmen, maar voor sommige rechten wel fysiek aanwezig moeten zijn. Dat gaat in het bijzonder om de rechten waarbij leden zich direct tot het congres moeten kunnen wenden, zoals het spreekrecht, indienen van ordevoorstellen en een herstemming aanvragen. Niet ieder lid beschikt thuis over de faciliteiten om dat goed te laten verlopen. Om het congres goed te laten verlopen is in de orde van het congres voorgesteld dat leden op afstand geen gebruik mogen maken van deze rechten.

Verder vinden we het belangrijk dat er op het congres meer ruimte is voor discussie, zeker voor de punten die zich daartoe lenen en die onder veel leden leven. Voor het komende congres hebben we het partijbestuur geadviseerd om voor het agendapunt over de samenwerking met de PvdA een meer open discussie mogelijk te maken. En in de congresorde stellen we voor om bij dit agendapunt niet te werken met spreekbonnen.

Tot slot hebben we het bestuur gevraagd om een ledenevaluatie te organiseren over dit congres.

HET CONGRESPRESIDIUM

BIJLAGE: TAKEN EN VERANTWOORDELIJKHEDEN VAN HET CONGRESPRESIDIUM IN DE STATUTEN EN HET HR

Het congrespresidium:

beoordeelt of het elektronisch stemmen voldoet aan de voorwaarden (ST art. 11 lid 2);

kan een bijeenkomst organiseren voor indieners van amendementen, om deze onderling af te stemmen (HR art. 1 lid 5);

is inhoudelijk verantwoordelijk voor de congreskrant (HR art. 1 lid 6);

ontvangt en zorgt voor de behandeling van (actuele) moties (HR art. 1 lid 8 en 9);

beoordeelt actuele moties (HR art. 1 lid 9);

adviseert het bestuur over de organisatie van een extra congres (HR art. 2);

deelt amendementen in categorieën (HR art. 4).

Terug naar de congreskrant**GROENLINKS**

Missie

Lokaal

Standpunten

Europa

Mensen

Linkse Samenwerking

Partij

Diversiteits & Inclusiviteitsbeleid

VERANTWOORDING TWEDE KAMERFRACTIE

In de onderstaande fractieverantwoording worden de belangrijkste politieke gebeurtenissen van het afgelopen jaar besproken. Uiteraard is dit slechts een selectie van alles waar de Tweede Kamerfractie (acht Kamerleden en ruim dertig medewerkers) dagelijks mee bezig is.

Het jaar 2022 was in meerdere opzichten een bewogen jaar. Het jaar begon in het staartje van de laatste lockdown in januari met het aantreden van het nieuwe kabinet. Inmiddels liggen de beperkende maatregelen vanwege covid-19 gevoelsmatig alweer ver achter ons. In politiek opzicht is dit ook te merken. De Tweede Kamer debatteert weer net zoveel als voor corona. Voor GroenLinks – en zeker ook voor de Tweede Kamerfractie – stond 2022 mede in het teken van de politieke samenwerking met de PvdA. Op veel beleidsterreinen wordt intensief samengewerkt. In de praktijk betekent dit dat we regelmatig bij debatten mede namens elkaar het woord voeren en dat we vaak samen voorstellen indienen. Dit gaat van een gezamenlijke tegenbegroting aan het begin van deze kabinetsperiode tot aan voorstellen op specifieke beleidsterreinen. Tijdens de Kerdijklezing begin oktober heeft **Jesse Klaver** geschetst op welke wijze de linkse samenwerking de komende periode verder versterkt kan worden om gezamenlijk richting te geven aan een links en progressief politiek alternatief.

VOORJAAR 2022:

Het jaar 2022 gaat helaas de geschiedenis in als het jaar waarin Rusland Oekraïne binnen is gevallen. De verschrikkelijk oorlog die sinds de inval woedt, heeft inmiddels vele burgerslachtoffers het leven gekost en veel Oekraïners zagen zich genoodzaakt naar andere landen te vluchten. In reactie op de Russische inval werden vanuit 'e sancties opgelegd. GroenLinks steunt deze sancties uiteraard en we

Vragen? Stuur ons een appje!

Door een aangenomen motie van **Kauthar Bouchallikht** werd Nederland het eerste land in Europa waar gebruik gemaakt gaat worden van een mensenrechtentoets voor algoritmes. De algoritmes die de overheid gebruikt, mogen niet leiden tot racisme en ongelijke behandeling. (maart 2022)

Samen met de PvdA presenteerde **Suzanne Kröger** een klimaatvisie: een duidelijk knalrood en felgroen plan over hoe we de klimaatcrisis kunnen oplossen. Hierin presenteerden we hoe de klimaatdoelen op een sociale manier gehaald kunnen worden en de rekening eerlijk verdeeld kan worden. (eind mei)

Het afgelopen jaar heeft ook in het teken gestaan van het werk van de Parlementaire enquêtecommissie aardgaswinning Groningen. **Tom van der Lee** heeft als voorzitter van deze commissie samen met de andere commissieleden veel tijd gestoken in het zeer gedegen voeren van de openbare verhoren met de betrokkenen. Deze verhoren vonden zowel voor als na de zomerperiode plaats. In het voorjaar van 2023 zal de enquêtecommissie haar bevindingen en aanbevelingen presenteren. Tijdens de periode waarin de enquêtecommissie intensief bezig was met de verhoren voerde **Senna Maatoug** het woord bij debatten over financiën en belastingen. Samen met de PvdA, SP en PvdD is zij met een wetsvoorstel bezig om een progressieve vermogensbelasting in te voeren. Ook dienden **Senna Maatoug** en **Tom van der Lee** in het voorjaar samen met de PvdA een wetsvoorstel in om belastingontwijking beter aan te pakken.

Inmiddels is **Senna Maatoug** zelf begonnen met haar werk in de Parlementaire enquêtecommissie Fraude en Dienstverlening die in 2023 de openbare verhoren zal gaan voeren.

Kauthar Bouchallikht zet zich vanuit de Tweede Kamer in voor het verbeteren van het beleid ten aanzien van de Caribische delen van het Koninkrijk. Speerpunten zijn hierbij gelijkwaardig

Vragen? Stuur ons een appje!

Lisa Westerveld heeft zich ook in 2022 hard gemaakt voor het verbeteren van de jeugdzorg. In het voorjaar werden diverse van haar amendementen op de Jeugdwet aangenomen waardoor jongeren meer betrokken worden bij hun eigen behandelplan en hun rechtspositie versterkt wordt.

Om de democratie te beschermen is het onwenselijk als politieke partijen grote donaties krijgen, omdat daarmee mogelijk afhankelijkheid van de geldschieters kan ontstaan. Op voorstel van **Laura Bromet** en enkele andere partijen zijn de donaties wettelijk gemaximeerd op 100.000 euro per gever per jaar.

De initiatiefwet die **Corinne Ellemeet** samen met D66, PvdA en VVD indiende om de verplichte beraadtermijn van vijf dagen bij abortus te schrappen werd in het voorjaar van 2022 door de Eerste Kamer aanvaard. Vanaf 1 januari 2023 is deze termijn na een decennia lange discussie eindelijk verleden tijd.

De Tweede Kamer nam het initiatiefwetsvoorstel van **Senna Maatoug** en D66 over het recht op thuiswerken door de Tweede Kamer aan. Hierdoor wordt de positie van werknemers verder versterkt. In 2023 zal de Eerste Kamer over dit wetsvoorstel spreken.

ZOMER 2022:

In de zomer van 2022 bezocht een Kamerdelegatie met onder andere **Jesse Klaver** Suriname, Curaçao en Bonaire om daar te spreken met mensen over het slavernijverleden en over de doorwerking die deze schandvlek uit onze geschiedenis helaas nog altijd heeft op veel plekken in onze samenlevingen. Bij terugkomst van de delegatie riep een meerderheid van de Tweede Kamer de regering op om oprechte excuses aan te bieden voor ons slavernijverleden.

In de zomer zagen we de mensonterende beelden van vluchtelingen die buiten voor het aanmeldcentrum bij Ter Apel moesten wachten omdat er te weinig opvangplekken waren. **Suzanne Kröger** heeft deze

Vragen? Stuur ons een appje!

voldoende opvangplekken te waarborgen. Daarnaast is **Suzanne Kröger**, sinds de coalitie in het najaar met migratiebeperkende maatregelen kwam, leidend in het verzet tegen de onwettige beperking van het recht van vluchtelingen op gezinshereniging.

NAJAAR 2022:

Discriminatie en racisme komen helaas overal in de samenleving voor. Bij het bestrijden hiervan is bewustwording erg belangrijk. Op initiatief van **Corinne Ellemeet** vond in de Tweede Kamer daarom de vertoning plaats van de documentaire De blauwe familie. In deze documentaire gaat het over racisme en discriminatie bij de politie. Helaas is er ook nog sprake van stagediscriminatie. Een voorstel van **Kauthar Bouchallikht** samen met de PvdA om stagediscriminatie van mbo-studenten tegen te gaan werd aangenomen, evenals het voorstel om discriminatie op basis van opleidingsniveau op te nemen in de wet. Ook is er in de loop van 2022 een tour gemaakt langs mbo-instellingen verspreid door het hele land en zijn studenten op onze uitnodiging in de Tweede Kamer geweest. Zo proberen we de afstand tussen de politiek en mbo studenten te verkleinen.

Vlak na de zomer braken er in Iran grote protesten uit tegen de onderdrukking van de bevolking door het Iraanse regime. **Tom van der Lee** diende samen met andere partijen diverse voorstellen in om sancties op te leggen aan Iraanse overheidsfunctionarissen die betrokken zijn bij de gewelddadige onderdrukking van de demonstranten. Ook werd in het najaar een voorstel van **Tom van der Lee** aangenomen om Rusland aan te merken als 'staatssponsor van terrorisme'.

De Tweede Kamer heeft zich in 2022 veel bezig gehouden met het stikstofprobleem en het broodnodige herstel van de natuur. Dit onderwerp heeft ook veel teweeg gebracht in de samenleving. Er zijn veel debatten met het kabinet gevoerd over de stikstofaanpak. Meerdere voorstellen die **Laura Bromet** eerder al verschillende keren heeft gedaan zijn in het najaar – na het rapport van Remkes – door het kabinet overgenomen: zo worden de waterpeilen verhoogd en krijgen ger

Vragen? Stuur ons een appje!

De wachtlijsten in de GGZ zijn helaas nog steeds erg lang. **Lisa Westerveld** heeft zich de afgelopen jaren ingezet om deze wachtlijsten weg te werken. In het najaar werd op haar voorstel een motie aangenomen om in 2023 veertig extra opleidingsplekken voor ggz-psychologen te realiseren.

Door de oorlog in Oekraïne en de afhankelijkheid van fossiele energie werd in de loop van het jaar steeds duidelijker dat de energiecrisis ervoor zou zorgen dat de energierekening voor veel mensen onbetaalbaar zou worden. Samen met de PvdA deden **Jesse Klaver, Suzanne Kröger en Senna Maatoug** het voorstel om tot een prijsplafond te komen om huishoudens zo door de energiecrisis te helpen. Dit initiatief was succesvol en het kabinet nam het voorstel over zodat er vanaf januari 2023 een prijsplafond komt.

Omdat de wooncrisis nog verre van opgelost is en de tweedeling in de samenleving hierdoor alleen maar groter wordt, moeten er nog stevige stappen gezet worden om een dak boven het hoofd weer voor iedereen betaalbaar te maken. In het najaar diende **Jesse Klaver** daarom een initiatiefwet in voor een opkoopverbod zodat koopwoningen niet meer kunnen worden opgekocht door beleggers voor de verhuur. Ook hebben we verder gewerkt aan het wetsvoorstel om ook huurwoningen in de vrije sector een gereguleerde huurprijs te geven. Over beide voorstellen wordt in 2023 verder gesproken.

Senna Maatoug werkt samen met het wetenschappelijk bureau en vele deskundigen aan een visietraject Voorbij het kapitalisme, een traject over het falen van het huidige economische systeem. Samen met Hans Rodenburg van het wetenschappelijk bureau schreef zij een visiestuk waar inmiddels door vele partijgenoten op is gereageerd. In 2023 wordt dit traject verder vervolgd.

Ook in 2022 hebben we ons ingezet voor duurzaam vervoer. **Suzanne Kröger** blijft strijden tegen het openen van Lelystad Airport en voor de krimp van Schiphol. Ook deed zij voorstellen om te dringen. **Kauthar Bouchallikht** heeft voorstellen gedaan om het

Vragen? Stuur ons een appje!

gekeken hoe het openbaar vervoer gecompenseerd kan worden voor de stijgende energiekosten. Ook is ons voorstel aangenomen om een samenhangend ticketsysteem voor internationale treinen in te voeren en dat voor zakelijke reizen tot 700 kilometer de trein de norm wordt.

Het initiatiefwetsvoorstel van **Corinne Ellemeet** en de VVD om zorgverleners meer zeggenschap over hun werk te geven werd in het najaar door de Eerste Kamer aanvaard. Het uitgangspunt van deze wetswijziging is dat binnen zorginstellingen niets over de vakinhoud en beroepsontwikkeling van de zorgverleners wordt besloten zonder hen daarbij te betrekken.

Ondanks dat Nederland al geruime tijd partij is bij het VN-verdrag voor de rechten van mensen met een handicap, ervaren veel mensen nog dagelijks veel belemmeringen in de samenleving. Ze kunnen niet volwaardig deelnemen aan bijeenkomsten omdat gebouwen niet goed toegankelijk zijn, ze hebben moeite met het reizen met openbaar vervoer, ervaren de ontoegankelijkheid van informatie omdat deze niet inclusief wordt aangeboden en komen allerlei andere barrières tegen. **Lisa Westerveld** presenteerde een groot plan om de samenleving toegankelijker te maken en ervoor te zorgen dat alle wetgeving eindelijk aan het VN-verdrag gaat voldoen. De Tweede Kamer bespreekt het plan in 2023.

Samen met de PvdA regelde **Senna Maatoug** dat er een compensatie komt in de kinderopvangtoeslag om de gestegen kosten te beperken. Hierdoor gaat de kinderopvangtoeslag voor veel ouders omhoog. Bij het belastingplan werd een amendement van haar en de PvdA aangenomen om een deel van de verhoging van het Lage Inkomensvoordeel (ook wel de 'primarkpremie' genoemd) af te schaffen. Deze premie wordt namelijk door werkgevers gebruikt om de lonen kunstmatig laag te houden.

Samen met de ChristenUnie, de SP, de PvdA, Volt en D66 werkt **Tom van der Lee** aan een initiatiefwetsvoorstel om verantwoord en duurzaam internationaal ondernemen wettelijk te verankeren. Het voorstel wordt in 2023 door de Tweede Kamer behandeld.

Vragen? Stuur ons een appje!

bedrijfsleven worden afgeschaft, de geborgde zetels voor de agrarischer sector worden beperkt en de vaste geborgde zetel in het dagelijks bestuur vervalt. Ook verdedigde zij samen met D66 en de PvdA vlak voor de kerst de wijziging van artikel 1 van de Grondwet in tweede lezing in de Eerste Kamer. Hierdoor worden handicap en seksuele gerichtheid als expliciete discriminatiegrond aan artikel 1 toegevoegd. De stemming over deze grondwetswijziging vindt plaats begin 2023.

Aan het einde van het jaar werd ook het initiatiefwetsvoorstel van **Corinne Ellemeet** dat zij samen met D66, de VVD en de PvdA heeft ingediend aangenomen om de abortuspil via de huisarts beschikbaar te stellen.

Tom van der Lee heeft eind 2022 samen met de PvdA een initiatiefnota gepresenteerd over de aanpak van Nederland als belastingparadijs. In deze nota worden veel voorstellen gedaan om belastingontwijking aan te pakken. De Kamer zal in 2023 over deze voorstellen spreken.

Dankzij voorstellen die **Lisa Westerveld** samen met de PvdA in heeft gediend, werd in de laatste week voor het kerstreces de nieuwe Pandemiewet democratisch versterkt. Het parlement krijgt hierdoor meer controle en zeggenschap wanneer opnieuw ingrijpende maatregelen nodig zijn bij de opleving van een pandemie.

Terug naar de congreskrant

GROENLINKS

Missie

Lokaal

Standpunten

Europa

Mensen

Linkse Samenwerking

Partij

Diversiteit en Inclusie

Nieuws

Integriteitsbeleid

Vragen? Stuur ons een appje!

VERANTWOORDING EERSTE KAMERFRACTIE 2021-2022

De Eerste Kamerfractie is in de laatste maanden van de huidige termijn beland. In samenstelling van de fractie heeft een wisseling plaatsgevonden. Kees Vendrik heeft namelijk de Senaat verlaten wegens zijn benoeming tot voorzitter van het Nationaal Klimaat Platform, waardoor Mirjam Krijnen de fractie is komen versterken. De leden hebben in hun behandeling van wetsvoorstellen en lidmaatschap van commissies binnen de Eerste Kamer en andere parlementaire organen mooie resultaten weten te behalen, en kijken met voldoening vooruit naar de verkiezingen en de laatste maanden van de zittingsperiode.

KEES VENDRIK

Kees Vendrik heeft Ed Nijpels opgevolgd als nationale aanjager van de klimaattransitie. Hij richt zich hierin op het helpen van burgers en kleine ondernemers die willen verduurzamen. “Wij willen de successen een platform bieden, zodat anderen er baat bij hebben.” Tijdens een debat over het nationaal groeifonds, aan het einde van zijn periode als senator, vraagt hij aan de regering om politieke discipline en vasthoudendheid te tonen. “Want zo’n perspectief van brede welvaart en de transitie daartoe is alleen betekenisvol als elke interventie, elke uitgave, elke investering, elke fiscale faciliteit gekozen, gewogen en verantwoord wordt op de positieve bijdrage aan bredere welvaart.” Dit typeert Kees’ kritische blik en zijn continue inzet voor een sociale duurzame transitie.

MIRJAM KRIJNEN

Voormalig diplomate Mirjam Krijnen is de nieuwste aanwinst van de Eerste Kamerfractie. Als diplomaat werkte ze in Belgrado, Islamabad en

Haar periode als Eerste Kamerlid begint bij het voorstel om de invloed van zorgverleners uit te breiden. “In een ideale wereld zou het niet nodig hoeven zijn om invloed van zorgverleners te regelen via een wet, maar de praktijkervaring van deze professionals wijst uit dat die wettelijke route wel degelijk nodig is, want het gaat niet vanzelf”, zegt ze tijdens het debat. Haar wil om op te komen voor mensenrechten, en in het bijzonder voor vrouwenrechten, in Nederland en wereldwijd vormt een rode draad door haar loopbaan. “Eerst vanuit de diplomatie, nu vanuit de maatschappelijke organisatie en dus ook vanuit deze Kamer”, zegt ze tijdens haar maidenspeech over het beschikbaar maken van de abortuspil bij de huisarts.

PAUL ROSENMÖLLER

Tijdens het debat over de regeringsverklaring spreekt fractievoorzitter Paul Rosenmöller – en met hem de meerderheid van de Eerste Kamer – zich per motie uit tegen de bezuinigingen in de jeugdzorg. Deze motie vormde een aftrap van verder verzet van de Kamer tegen deze bezuinigingen, een onderwerp dat gedurende het jaar meermaals aan de orde kwam. In april reist Paul Rosenmöller als vice-delegatieleider naar Sint-Maarten voor het Interparlementair Koninkrijkoverleg, waar onder andere zijn motie voor het geven van een hogere prioriteit aan de Koninkrijksrelaties wordt besproken. Eenmaal terug in Den Haag pleit Paul tijdens de Algemene Politieke Beschouwingen voor een nieuw tijdperk van duidelijkheid, vertrouwen en kwaliteit van de publieke sector. Hij vraagt of de premier “held van de terugtocht” wordt door verbinding in de samenleving te herstellen en onderlinge samenwerking te versterken. Naar aanleiding hiervan dient Paul een motie in voor een debat over de mogelijke herijking van de publieke belangen, die met een ruime meerderheid wordt aangenomen.

RUARD GANZEVOORT

Ruard Ganzevoort weet grote vraagstukken snel terug te brengen tot de kern. Zo analyseert hij bij het debat over de financiering van politieke partijen het hoofdpunt als volgt: “Er is de wens om enerzijds politieke

grenzen.” Ruard schuwt er daarnaast ook niet voor om zijn stem duidelijk te laten horen. Zo nam hij het tijdens het debat over het Kiescollege niet-ingezetenen op voor de Nederlanders in het Caribische deel van het Koninkrijk “wiens stem nauwelijks telt”, aldus Ruard. “En we begrijpen dat die discussie te groot is voor dit wetsvoorstel, maar deze hartenkreet moest ik wel kwijt.” Als voorzitter van de Parlementaire onderzoekscommissie effectiviteit antidiscriminatiewetgeving (een gezamenlijk initiatief van GroenLinks en de VVD) heeft hij, samen met de andere leden, onderzoek gedaan naar discriminatie op papier en in de praktijk. In september presenteerde Ruard deze bevindingen in het eindrapport ‘[Gelijk recht doen](#)’, met daarin een uiteenzetting van de mogelijkheden die de wetgever heeft om discriminatie tegen te gaan en een afwegingskader voor het parlement bij toetsing van wetsvoorstellen op discriminatoire effecten. Hij sluit het jaar af met het debat over de toevoeging van handicap en seksuele gerichtheid als non-discriminatiegrond in de Grondwet, en ondersteunt dit voorstel met de volgende woorden: “Het expliciteren van deze gronden geeft erkenning aan mensen die juist op deze punten in hun leven discriminatie ervaren”.

GALA VELDHOEN

Als oud-rechter is Gala Veldhoen verantwoordelijk voor de commissie Justitie en Veiligheid. Zij zet zich in voor een rechtvaardige samenleving in alle opzichten en voor kwaliteit van wetgeving waarbij sprake is van een menselijke maat. Zo had zij veel kritiek op het wetsvoorstel tot uitbreiding van het taakstrafverbod bij fysiek geweld tegen personen met een publieke taak, dat zij uiteindelijk heeft weten tegen te houden. “De rechter moet in staat worden gesteld om maatwerk te leveren, aan de hand van de ernst van het delict, en de feiten en omstandigheden waaronder het is begaan”, zegt ze hierover in het debat. Ze vindt het van groot belang dat de lessen die zijn getrokken uit het toeslagenschandaal ook worden toegepast, en één van de elementen is dat wij beter moeten luisteren naar adviezen uit de uitvoeringspraktijk. “We kunnen evalueren wat we willen, maar als we vervolgens doorgaan op dezelfde weg, heeft het natuurlijk weinig zin.” Daarnaast heeft Gala zich ingezet om de kennis op het gebied van digitalisering, en in het bijzonder ten aanzien van artificial intelligence, in de Kamer te vergroten. Dit deed zij door het initiatief te nemen tot het

geëerbiedigd. In dit kader volgt Gala ook de regelgeving uit Europa op dit gebied kritisch op de voet.

MARGREET DE BOER

Sociaal advocate Margreet de Boer houdt zich bezig met een divers pakket aan portefeuilles, waaronder covidwetgeving, wonen en mensen- en vrouwenrechten. Ook is ze voorzitter van de commissie Justitie en Veiligheid, en lid van de werkgroep zelfevaluatie naar aanleiding van de toelagenaffaire. Afgelopen jaar heeft ze zich onder andere ingezet voor de grondrechtelijke toetsing van de coronamaatregelen, wat uiteindelijk heeft geleid tot het niet verlengen van de tijdelijke wet. Ze heeft verder vragen gesteld over enkele juridische onderwerpen, waaronder de EU-verordening ter voorkoming van seksueel misbruik van kinderen en de Wet gecombineerde geslachtsnaam. Ook heeft ze kritische vragen gesteld over de Rotterdamwet, wat helaas nog steeds niet heeft geleid tot afschaffing van deze wet. Daarnaast was zij woordvoerder voor het Belastingplan. Margreet is vanuit de Eerste Kamer lid van het Parlementaire Assemblee van de Raad van Europa. In het afgelopen jaar zijn daar rapporten en resoluties van haar aangenomen over het [tegengaan van intimidatie van mensen die het recht op abortus verdedigen](#), en over de impact van coronamaatregelen op het maatschappelijk middenveld. Haar rapport over het tegengaan van huwelijkse gevangenschap wordt in januari behandeld. Toen de Assemblee bijeen kwam vanwege de Russische agressie in Oekraïne zei ze hierover: “We moeten ons uitspreken, en dat doen we, met meer sprekers dan ooit. Maar laat dit uitspreken ons er niet van weerhouden stil te worden als we de beelden zien, de verhalen horen en aan het ondenkbare denken.”

FARAH KARIMI

Na het vertrek van Kees Vendrik heeft Farah Karimi de Commissie Financiën volledig op zich genomen. “Klimaatopgave is een mondiale opgave”, zegt ze tijdens Algemene Politieke Beschouwingen. “Mondiale samenwerking, mondiale normering, mondiale investeringen en mondiale

vreemdelingenketen bekritiseerde ze de tot individuele vreemdelingen herleidbare registratie van onregelmatigheden – een beslissing die de staatssecretaris nu heeft teruggedraaid – en trok ze de verlenging van deze wet zonder fatsoenlijke evaluatie in twijfel. Ook houdt ze ontwikkelingen rondom rechtsstatelijkheid in de EU scherp in de gaten. Tijdens het debat over de Wet hersteloperatie toeslagen komt ze op voor de slachtoffers: “Velen van hen zijn nu jongvolwassenen. Het gaat om allerlei situaties, van uithuisgeplaatste kinderen tot kinderen die zichzelf in de schulden hebben gestoken om hun ouders te steunen en alles wat daartussenin zit. Het zijn hartverscheurende verhalen met onherstelbaar leed.” Verder is Farah delegatieleider van de afvaardiging van de Eerste en Tweede Kamer aan de Parlementaire Assemblee van de Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa (OSCEPA). Hier is zij [‘special representative voor youth engagement’](#), een functie waarin ze een resolutie aangenomen krijgt over het versterken van de participatie van jongeren en de uitvoering van de VN-Veiligheidsraad resolutie over ‘youth, peace and security’ in nationale actieplannen, en waarin zij helpt een netwerk van jonge parlementsleden op te richten in de OSCEPA. Ook is zij hier vicevoorzitter van de Committee on Democracy, Human Rights, and Humanitarian Questions, en doet ze mee aan verkiezingswaarnemingen, onder andere in de VS. Farah sluit het jaar af met de begrotingsbehandeling van Buitenlandse Zaken. Hierin roept ze de minister “met alles wat in zijn macht staat de Iraanse bevolking te steunen in haar strijd voor vrijheid”, en dient ze een breed gesteunde motie in over een onderzoek van het ICC naar misdrijven gepleegd door het Iraanse regime.

ROEL VAN GURP

In de Eerste Kamer richt Roel van Gulp zich vooral op sociale en medische thema’s, waaronder het minimumuurloon, de kinderbijslag en de pensioenwetgeving. In het debat over betaald ouderschapsverlof wist hij een meerderheid te creëren voor een aanzienlijk hogere betaling van dat verlof. Ook weet Roel waar hij zich de komende maanden intensief mee bezig gaat houden: “De nieuwe wetgeving rondom pensioenen wordt een grote opgave”, aldus Roel. “Het is belangrijk dat veel meer mensen pensioen op gaan bouwen dan nu het geval is, en dat pensioenen vaker

SASKIA KLUIT

Saskia Kluit heeft zich toegewijd aan vraagstukken rondom duurzaamheid, klimaat en gezondheid. Ze houdt zich onder andere bezig met de omgevingswet, de stikstofcrisis en het GL-initiatiefvoorstel voor het afschaffen van de geborgde zetels voor bedrijven in waterschapsbesturen. Voor dit laatste voorstel weet ze, in samenspel met de Tweede Kamerfractie, een meerderheid in de Kamer te verkrijgen. Tijdens het debat hierover zei ze: “Ik hoop ook dat de geborgde zetels en de bestuurders die daaruit voortkomen de komende periode zullen laten zien dat ze zich inzetten voor het algemeen belang in plaats van het commerciële of bedrijfsbelang.” Saskia stelt continue kritische vragen over de kwaliteit van de uitvoering en over de rechtsbescherming van burgers en natuur in het omgevingsrecht. Ze is hierin vasthoudend als geen ander. Hiermee weet ze belangrijke informatie boven tafel te krijgen, zoals o.a. blijkt uit de behandeling van de Omgevingswet.

Terug naar de congreskrant**GROENLINKS**

Missie	Lokaal
Standpunten	Europa
Mensen	Linkse Samenwerking
Partij	Diversiteits & Inclusiviteitsbeleid
Nieuws	Integriteitsbeleid
Webwinkel	VOLG ONS OP SOCIAL MEDIA

VERANTWOORDING KANDIDATENCOMMISSIE EERSTE KAMER

De kandidatencommissie Eerste Kamer had deze keer een bijzondere opdracht. Niet alleen werden we geacht met een goede lijst voor GroenLinks te komen, de mensen op deze lijst moesten ook nog eens passen in een gezamenlijke fractie met de PvdA na de Eerste Kamerverkiezingen. We hebben daarom onze kandidaten stevig bevestigd op hun visie op de gezamenlijke fractie en we hebben gedurende het traject intensief contact gehad met de kandidatencommissie van de PvdA. Dat contact verliep in uitstekende harmonie, waarbij we (uiteindelijk met instemming van de kandidaten) open zijn geweest over dilemma's en keuzes. Tegelijkertijd bleven beide commissies eigenaar van en verantwoordelijk voor de eigen conceptlijsten.

We hadden als kandidatencommissie van GroenLinks de luxe dat zich een groot aantal uitstekende kandidaat-Eerste Kamerleden aandeed. Na een briefselectie hebben we het merendeel van de kandidaten in twee rondes gesproken. In het eerste gesprek ging het vooral over integriteit, deskundigheid, motivatie en visie op de gezamenlijke fractie met de PvdA. Tijdens het tweede gesprek hebben we bij de kandidaten de competenties getoetst die van belang zijn voor een Eerste Kamerlid, waaronder politieke sensitiviteit, communicatieve vaardigheden en samenwerkingsbereidheid. Om als commissie goed voorbereid te zijn op deze gesprekken, hebben we een trainings- en teambuildingsdag gedaan. Daarin zijn onder andere het omgaan met vooroordelen en verschillende gesprekstechnieken aan de orde gekomen.

Hoewel de criteria die het partijbestuur in de opdracht meegaf duidelijk waren, was het bij het plaatsen van kandidaten niet altijd eenvoudig die criteria tegen elkaar af te wegen. Uiteindelijk zijn we gekomen tot een lijst waarop we gepast trots zijn en die een mooie mix vormt van continuïteit en vernieuwing, verschillende expertisegebieden, regionale spreiding en

VERANTWOORDING EGP-DELEGATIE OVER 2022

De EGP-delegatie kende in 2022 een nieuwe start. Tijdens het online GroenLinks-congres van 12 februari 2022 werd een nieuwe delegatie verkozen bestaande uit Daniëlle Hirsch, Daniël Poolen, Remco Lopen Antezana, Catarina Cordeiro Vieira, Bram Joanknecht, Stephanie Bennett en Ruth Noorduyn. Internationaal secretaris van het partijbestuur, Gebke van Gaal, maakt ook deel uit van de delegatie als delegatieleider.

De internationaal secretaris en de EGP-delegatie werden in 2022 deskundig bijgestaan door Loes Groenendijk en Hilda Passchier. In 2023 zullen de internationaal secretaris en de EGP-delegatie bij worden gestaan door Wouter Witteveen vanuit het landelijk bureau van GroenLinks.

35E COUNCIL IN RIGA – JUNI 2022

De nieuwe delegatie ging vol goede moed aan de slag richting de eerste fysieke council van de European Green Party (EGP) sinds 2019. Eindelijk konden de leden van de groene familie elkaar weer in de ogen kijken tijdens de council van 3 tot en met 5 juni in Riga, Letland. Onze delegatie bestond tijdens deze council uit de vier leden Gebke van Gaal, Daniël Poolen, Daniëlle Hirsch en Remco Lopez Antezana. Er werden tijdens deze council resoluties aangenomen over de oorlog in Oekraïne, de Conference on the future of Europe, cyberoorlogsvoering, de zorg voor ouderen en de Akkuyu-kerncentrale. Tijdens deze council waren ook de verkiezingen voor de EGP Committee, het bestuur van de EGP. GroenLinks droeg twee kandidaten voor, maar helaas werden zowel Marjolein Meijer (kandidaat Secretary General) als Joost Lagendijk (kandidaat algemeen lid EGP-Committee) niet gekozen. De transnationale lijsten waren ook onderwerp van gesprek, maar de verwachting is dat dit helaas niet haalbaar is voor de komende verkiezingen, omdat alle landen op nationaal

6E CONGRES IN KOPENHAGEN – DECEMBER 2022

Van 2 tot 4 december vond in Kopenhagen het zesde congres van de EGP plaats. Een bijzondere bijeenkomst want eens in de vijf jaar vindt een uitgebreide versie van de council plaats die dan congres wordt genoemd, dat was dit jaar het geval.

Elke lid-partij stuurt een uitgebreide delegatie en ook allerlei groene prominente politici zijn aanwezig om speeches te geven en om met elkaar te netwerken. Rond de 900 groenen uit alle hoeken van Europa en daarbuiten waren naar Kopenhagen afgereisd. Onze partijleider Jesse Klaver en de Europarlementariërs Bas Eickhout en Kim van Sparrentak waren ook aanwezig.

De GroenLinks congresdelegatie met stemrecht bestond uit Gebke van Gaal, Daniëlle Hirsch, Catarina Cordeiro Vieira, Ruth Noorduyn, Remco Lopez Antezana, Bram Joanknecht, Benni Leemhuis, Imane Nadif, Hilda Passchier, Youssef Rahman, Eva Hilbrink, Anne-Marijn Epker, Wouter Witteveen, Elise Renkema namens DWARS en Sinan Özkaya. De andere officieel verkozen congresdelegatieleden op het congres van 12 februari moesten vanwege persoonlijke redenen verstek laten gaan.

GroenLinks heeft twee kandidaten voorgedragen voor twee posities binnen de EGP. Nadia van Huisstede werd herkozen tot lid van de Financial Advisory Board, het adviserend orgaan dat de penningmeester ondersteunt en adviseert bij de financiële aspecten van de EGP. Imane Nadif werd gekozen in het Conciliation Panel dat bemiddelt en uitspraak doet als er conflicten zijn tussen leden, personen en andere gremia binnen de EGP.

Maar liefst 20 resoluties met diverse onderwerpen als het recht op abortus, de Europese rule of law, migratie, de situatie in Iran, dierenwelzijn en solidariteit met de protesten in China stonden op de agenda. GroenLinks bracht ook een eigen bijzondere resolutie in getiteld 'Establish a red and a social taxonomy: stop unsustainable finance'. Deze resolutie roept op tot een einde aan publieke investeringen in activiteiten op basis

ondernemingen. De resolutie werd met een overweldigende meerderheid van 90% van de stemmen door het congres aangenomen.

EGP WERKGROEP: TRADE

In de werkgroep Trade is het afgelopen jaar hard gewerkt aan een strategie op het gebied van internationale handel. Een resolutie genaamd the Green transformation of EU trade policy, waarin de strategie voor een eerlijk handelssysteem is gelanceerd, is tijdens het congres van Kopenhagen vastgesteld. Daniëlle Hirsch heeft hier namens GroenLinks aan meegewerkt. Dit is wel een huzarenstukje wat ons betreft. Het zet de visie uiteen rondom een duurzaam en weerbaar handelssysteem, die de enorme uitdagingen van vandaag een antwoord kunnen bieden.

EGP WERKGROEP: STATUTES AND RULE BOOK

In Kopenhagen werd ook gestemd over een aanpassing aan de statuten en het huishoudelijk reglement van de EGP. Wouter Witteveen nam namens GroenLinks deel aan de werkgroep die deze aanpassingen heeft voorbereid. Uitgebreide discussies vonden plaats over een aantal voornemens: het aantal councils per jaar te verlagen van twee naar één per jaar; het voornemen om de Europese groene jongeren van FYEG een geborgde zetel te geven in de EGP Committee; en de omvang van de EGP Committee sterk te vergroten van 9 naar 13 zetels.

De delegatie van GroenLinks vindt het van belang dat de delegatieleden van de diverse lid-partijen elkaar leren kennen en voldoende ruimte hebben om te kunnen netwerken, om zo ons groene ecosysteem in Europa duurzaam te laten groeien en onderhouden. Cruciaal voor de veranderagenda. En belangrijk om het groene ecosysteem breed in Europa vorm te geven. Daarom vinden wij het jammer dat het aantal councils wordt verlaagd van twee naar één per jaar. Als compromis wordt nu naast een congres eens per jaar een delegate meeting voor de delegatieleden georganiseerd om bij te praten over de actuele ontwikkelingen. Een amendement van

besproken.

Ook voor ons amendement om de grootte van de EGP-committee pas uit te breiden als daarvoor de noodzaak helder uiteen zou worden gezet en de onderbouwing van groei helder gemaakt zou worden, was geen meerderheid.

En ons amendement om geen geborgde, vooraf ingevulde, zetels in de Committee te hebben zonder dat de council daar over stemt, werd niet aangenomen.

VERBINDING EN SAMENWERKING IN 2022

Dit was het eerste jaar sinds 2019 waarin we elkaar binnen de EGP weer fysiek konden ontmoeten. Het was dus de hoogste tijd om fysiek de verbinding te zoeken en de banden aan te halen.

Eind augustus bracht de EGP-delegatie een bezoek aan Brussel aan de EGP en aan onze GroenLinks-fractie in het Europees Parlement. Ook was er een uitgebreide ontmoeting met onze zusterpartijen in de Benelux, Groen en Ecolo uit België en Déi Gréng uit Luxemburg. Die gesprekken smaakten naar meer dus de afspraak werd gemaakt om elkaar met regelmaat te ontmoeten en de wens is uitgesproken dat we elkaar willen versterken en helpen binnen en buiten de EGP.

In juli waren wij goed vertegenwoordigd bij de European Green Academy in Warschau (<https://gef.eu/event/european-green-academy/>).

In mei was een handvol GroenLinkers in Valencia aanwezig bij een bijeenkomst van het EGP-Local Councillors Network, het netwerk van de EGP waarin raadsleden en statenleden kennis en ervaringen in Europees verband uitwisselen.

Ook bracht de internationaal secretaris in de eerste helft van 2022 op speciale uitnodiging een bezoek aan de Groenen in Denemarken en Zweden, met name vanwege de verkiezingen en de uitdagingen die op dat

In diverse bijeenkomsten is de oorlog in Oekraïne geagendeerd. Dit gebeurde in samenwerking met de Oekraïense Groenen, onze politici, de werkgroepen Europa, Internationale Betrekkingen en De Linker Wang, het Jong Wetenschappelijk Bureau GroenLinks evenals in samenwerking met de PvdA en Pax en vele andere betrokkenen. Vanuit onze International Foundation GroenLinks (IFG) worden nauwe banden onderhouden met onze Oekraïense Groene familie en waar mogelijk projecten geïnitieerd rondom de gevolgen van de oorlog.

Op 4 november bracht een afvaardiging van de EGP een bezoek aan ons Landelijk Bureau in Utrecht. Onder andere de Secretary General van de EGP Benedetta de Marte ging in Utrecht in gesprek met onze partijleider Jesse Klaver, partijvoorzitter Katinka Eikelenboom en internationaal secretaris Gebke van Gaal. In de middag vertrok de delegatie naar het provinciehuis van Zuid-Holland waar Esther Punte van het provinciaal bestuur, Sinan Özkaya, fractievoorzitter, en gedeputeerde Berend Potjer een warm en interessant onthaal boden.

2023

De EGP-delegatie kijkt uit naar 2023. Er zullen in 2023 toch nog twee officiële EGP-bijeenkomsten plaatsvinden. Zo wordt voldoende gelegenheid geboden om met elkaar de Europese verkiezingen van 2024 voor te bereiden. Van 2 tot en met 4 juni komt de EGP dan samen in Wenen voor een buitengewoon EGP-congres en daar is de GroenLinks-delegatie uiteraard ook weer aanwezig. Eind 2023 vindt dan het jaarlijkse congres plaats op een nog onbekende locatie. Tijdens dit najaarscongres zal het gezamenlijke Europese verkiezingsprogramma voor de EP-verkiezingen 2024 op de agenda staan. Het belooft dus een enerverend jaar te worden.

Terug naar de congreskrant

VERANTWOORDING FRACTIE EUROPEES PARLEMENT 2022

ORLOG IN OEKRAINE

In februari van dit jaar veranderde Europa in één klap toen Poetin begon aan een gruwelijke aanval op Oekraïne. Het werk van GroenLinks in het Europees Parlement werd hierdoor sterk beïnvloed, onder andere op de beleidsterreinen energie, asiel, buitenlands beleid, uitbreiding van de unie en het reguleren van het internet.

Toen de eerste mensen Oekraïne probeerden te ontvluchten, riep Tineke de Commissie en lidstaten meteen op om de nog niet eerder gebruikte tijdelijke beschermingsrichtlijn in werking te stellen, zodat alle mensen uit Oekraïne meteen recht op verblijf, sociale bescherming en werk krijgen en toegang tot zorg en voorzieningen ontvangen.

Het Europees Parlement drong, mede op initiatief van GroenLinks, aan op harde sancties tegen Rusland, inclusief een volledige boycot van Russische energie-importen. Door de grote afhankelijkheid van met name Russisch gas, was de besluitvorming over sancties minder daadkrachtig dan door het parlement gewenst: de import van onder andere olie, kolen, staal en goud werden in fases verboden, maar gas bleef buiten schot. GroenLinks hamert op de noodzaak om het vetorecht bij besluitvorming over sancties af te schaffen: o.a. Hongarije dreigt constant met het veto om sancties af te zwakken of andere EU-besluitvorming te gijzelen.

Snel na de invasie presenteerde de Europese Commissie het zogenaamde “RePowerEU”-plan om Europa onafhankelijk te maken van Russische fossiele energie. Bas drong er op aan om in dit plan vol in te zetten op energiebesparing en een versnelde uitrol van duurzame energie en om juist terughoudend te zijn met het creëren van nieuwe fossiele afhankelijkheden die ontstaan door de grootschalige extra investeringen

gehaald werd uit extra veilingen van emissierechten.

GroenLinks staat pal achter Oekraïne en steunde het voorstel om het land tegelijk met Moldavië het kandidaatlidmaatschap van de EU te geven. Zo kan het met volle Europese steun toewerken naar veiligheid, stabiliteit en welvaart. Ook steunde GroenLinks de handelsvoordelen en financiële steun van de EU aan Oekraïne om te voorzien in humanitaire hulp, herstel van kritieke infrastructuur en het draaiend houden van de economie in oorlog.

De verspreiding van giftige oorlogspropaganda en Russische desinformatie om de EU te destabiliseren wordt aangejaagd door de nauwelijks gereguleerde algoritmes van online platforms. De nieuwe Europese internetwetgeving Digital Services Act moet de transparantie van algoritmes verbeteren, maar GroenLinks wil snellere en effectievere actie om de verspreiding ervan af te remmen. Kim riep de Europese Commissie samen met 50 Europarlementariërs op om met aanvullende maatregelen te komen.

KLIMAAT

Het klimaatpakket om tot -55% uitstoot te komen, werd dit jaar deels afgerond met daarbinnen onder andere regels over emissiehandel, een CO2-heffing aan de grens, een sociaal klimaatfonds, landgebruik, uitstoot van auto's en luchtvaart. Besluiten over onder andere energie-efficiëntie, hernieuwbare energie, isolatie van gebouwen en het terugdringen van methaan-uitstoot volgen in het komende jaar.

Bas coördineerde het werk van de groene fractie om zoveel mogelijk groene ambitie in dit grote klimaatpakket te realiseren. Daarnaast was Bas als onderhandelaar verantwoordelijk voor het aanscherpen van CO2-normen voor auto's en busjes. Het lukte om in de wet te verankeren dat autofabrikanten de gemiddelde uitstoot van nieuw verkochte auto's in 2030 met 55% moeten verminderen en met 50% voor busjes. Verkoop van auto's met een verbrandingsmotor is in de EU vanaf 2035 helemaal afgelopen. Bas onderhandelde ook over strengere klimaatregels voor de

vanaf 2028 toegevoegd, als wordt voldaan aan een aantal voorwaarden.

In december van dit jaar bereikten het Europees Parlement en de Raad een akkoord over de hervorming van het emissiehandelssysteem en een nieuw sociaal klimaatfonds. Al jaren vecht Bas ervoor om het uitdelen van gratis CO₂-uitstootrechten te stoppen. EU-landen zijn echter een fel verdediger van deze gratis rechten, waardoor deze nu voorzichtig worden afgebouwd in sectoren waarvoor de CO₂-grensheffing gaat gelden. Helaas zitten we nog meer dan tien jaar vast aan deze ongerichte subsidies. Het is een belangrijke stap dat de scheepvaart tussen 2024 en 2026 ook onder het emissiehandelssysteem gaat vallen.

Bas is als hoofdonderhandelaar van het Europees Parlement verantwoordelijk voor een wet die superbroeikasgassen, zogenaamde F-gassen, aanpakt. Hij presenteerde eind van dit jaar zijn voorstellen om de wet aan te scherpen. De wet zal in 2023 verder behandeld worden.

In november vond de 27e wereldwijde klimaatconferentie plaats in Sharm-el-Sheikh. Bas was voorzitter van de delegatie van het Europees Parlement die tijdens de top het EU-onderhandelingsteam scherp hield. Het werd een slopende bijeenkomst met als inzet om klimaatambitie aan te scherpen, fossiele brandstoffen uit te faseren en geleden klimaatschade op een eerlijke manier te compenseren. Helaas concludeerde Bas dat het aanscherpen van de klimaatambitie niet gelukt is, en daarmee een jaar sinds de vorige top in Glasgow verloren is gegaan. Afspraken over het uitfaseren van fossiele brandstoffen - de veroorzakers van klimaatverandering - werd beslecht in het voordeel van olie- en gaslanden. Er werd weliswaar besloten tot een fonds voor klimaatschade, maar er moet komend jaar nog worden uitgewerkt hoe het fonds gevuld wordt en wie in aanmerking komt.

ENERGIE

Door de ontkoppeling van Russische fossiele brandstoffen werd Europa geconfronteerd met stress op de energiemarkt. GroenLinks zet in op solidariteit binnen én tussen EU-landen om de economische en sociale

crisisbesluitvorming tot een inkomstenplafond voor stroomproducenten, verplichte energiebesparingen en een solidariteitsheffing voor olie- en gasbedrijven, waarbij het geld moet terugvloeien naar Europese huishoudens. De energie-unie waar GroenLinks al jaren voor pleit, komt door de oorlog in Oekraïne steeds dichterbij. EU-landen besloten tot het gezamenlijk inkopen van gas, meer solidariteit tussen landen in het geval van leveringsproblemen. Bas pleitte samen met collega's uit andere fracties om de Europese energie-infrastructuur verder te voltooien door sneller te werken aan een toekomstbestendig grensoverschrijdend elektriciteitsnetwerk.

CIRCULAIRE ECONOMIE

Bas verwelkomde nieuwe voorstellen op het vlak van circulaire economie. Een echt groene industrie draait op hergebruikte materialen. Daarmee kunnen we ook de CO2-uitstoot sterk verminderen. De voorgestelde wetgeving is een belangrijke stap om te zorgen dat zowel de vraag naar, als het aanbod van deze materialen op gang komt. Het Europees Parlement zal deze wet volgend jaar verder behandelen.

VERVUILING

GroenLinks is ook hoopvol over het nieuwe pakket aan maatregelen om vervuiling van de Europese industrie en landbouw terug te dringen. Dat wordt een gevecht van lange adem aangezien de auto- en landbouwlobby proberen om deze regels af te zwakken en te vertragen.

ONTBOSSING

Het Europarlement en de EU-landen sloten een akkoord dat een einde moet maken aan wereldwijde ontbossing die veroorzaakt wordt door Europese consumptie. Al jaren beloven overheden wereldwijd om ontbossing een halt toe te roepen, maar daarvan is tot nu toe weinig terechtgekomen. Daarom is GroenLinks blij dat Europa zelf meer

DUURZAME FINANCIERING

Ondanks de urgentie om fossiele afhankelijkheden af te bouwen, hield de Europese Commissie vast aan haar besluit om fossiel gas samen met kernenergie onder de definitie van “duurzame economische activiteiten” te scharen. Bas diende samen met collega’s uit andere fracties een bezwaar in. Hoewel de milieu- en economiecommissies dit bezwaar in meerderheid steunden, haalde het in de plenaire stemming geen meerderheid.

Bas werkt samen met PvdA-Europarlementariër Paul Tang aan regels voor het groeiend aantal “groene obligaties”, zodat deze vorm van financiering daadwerkelijk bijdraagt aan de groene transitie. Dankzij voorstellen van GroenLinks en PvdA wil het Europees Parlement deze markt beter vrijwaren van “greenwashing” dan de Commissie van plan was.

RECHTSSTAAT

In verschillende EU-landen wordt de rechtsstaat nog altijd met voeten getreden. Tineke drong bij de Europese Commissie aan om eindelijk consequenties te trekken in landen waar de rechtsstaat al lang niet meer functioneert, zoals in Polen en Hongarije, maar ook om recentere rechtsstaatschendingen aan de kaak te stellen zoals in Griekenland waar de ruimte van journalisten steeds verder wordt ingeperkt en politici door de staat worden afgeluisterd.

In Hongarije vonden verkiezingen plaats. Tineke reisde naar het land om te spreken met oppositie, NGOs en journalisten. Victor Orban werd herkozen in verkiezingen die door het Europees Parlement en andere internationale waarnemers als oneerlijk werden bestempeld vanwege een gebrek aan een gelijk speelveld tussen de regeringspartij en oppositie.

Tineke hamert sinds de vormgeving van de Europese meerjarenbegroting in 2020 op het stellen van strenge rechtsstaateisen aan de uitkering van Europees geld. De Europese Commissie treuzelt sindsdien met het

Europese Commissie en door een rechtszaak aan te spannen wegens nalatigheid. In april startte de Europese Commissie eindelijk de formele procedure tegen Hongarije om geld te bevriezen. Na een slepend proces werd in december door de lidstaten formeel besloten om 6,3 euro aan subsidies in te houden en geld uit het herstelfonds volledig voorwaardelijk te maken aan rechtsstaathervormingen. Gezien de vele en diepe problemen in Hongarije liet Tineke een studie uitvoeren om in kaart te brengen op welke manieren de EU de rechtsstaatschendingen in Hongarije kan tegengaan. De studie beveelt de Commissie aan om ook via inbreukprocedures bij het Hof van Justitie verandering in Hongarije af te dwingen.

Tineke werd namens de groene fractie woordvoerder voor de rechtsstaatsituatie in Polen. De Europese Commissie (ondanks tegenstemmen van enkele belangrijke Eurocommissarissen waaronder Frans Timmermans) en lidstaten besloten dit jaar om Polen toegang te verlenen tot het geld uit het herstelfonds ondanks voortdurende politieke inmenging in de rechtspraak in het land en het veelvuldig negeren van Europese Hofuitspraken. Tineke beoordeelde de voorwaarden onvoldoende en het besluit daarom als een historische vergissing van de Commissie van Ursula von der Leyen.

SOCIAAL EUROPA

Na slepende onderhandelingen slaagde Kim erin een compromis te bereiken voor nieuwe Europese regels die platformwerkers zoals Uberchauffeurs en Deliveroo-bezorgers betere sociale bescherming geven. De Commissie sociale zaken stemde in met regels voor een effectief gebruik van het 'rechtsvermoeden van werknemerschap' om schijnzelfstandigheid aan te pakken. Ook ging het parlement akkoord met Kims voorstellen om regels aan te scherpen voor het gebruik van algoritmes door platformbedrijven. Deze zeer controversiële wet moet echter nog door de plenaire vergadering van het Europees Parlement worden goedgekeurd voordat onderhandelingen met de lidstaten kunnen beginnen.

Kim kaartte met het onderzoek 'The financialisation of housing in Europe' aan hoe groot de macht van beleggers op de Europese woningmarkt is geworden. GroenLinks pleit zowel in Den Haag als in Brussel voor strengere regels om woningen betaalbaar te maken voor bewoners in plaats van investeerders. Midden in de energiecrisis pleitte Kim bij de Europese Commissie voor een verbod op huisuitzettingen en energieafsluitingen om te voorkomen dat de crisis tot acute gezondheidsgevaren leidt.

Samen met meer dan 77 andere Europarlementariërs en 14 Europese steden riep Kim de Europese Commissie nogmaals op om eindelijk met wetgeving te komen die het makkelijker maakt om regels voor vakantieverhuurplatforms zoals AirBnB te handhaven. In November presenteerde de Commissie de nieuwe wetgeving, waar Kim namens de Groenen over zal onderhandelen.

DIGITALE ZAKEN

Er werd een akkoord bereikt tussen lidstaten en Europarlement over de Digital Services Act (DSA). Daarmee komen er regels over het al dan niet verwijderen van berichten, verplichte transparantie over de werking van algoritmen en een verbod op manipulatie van keuzes online. Kims voorstellen voor een verbod op tracking van mensen online op basis van gezondheid, seksuele geaardheid, politieke voorkeur en etniciteit voor advertenties evenals sterkere meldprocedures en een verbod op manipulatie online werden opgenomen in de wet. Ook gaan de platforms dankzij Kims voorstel meebetalen aan hun eigen toezicht. Kim constateerde echter ook dat een fundamentele aanpak van de polariserende algoritmen en manipulatieve verdienmodellen, die juist een gevaar vormen voor onze democratie, tekortschiet. Nu Twitter door Elon Musk is overgenomen, moet blijken in hoeverre de DSA toereikend is om platforms die onvoldoende optreden tegen illegale en gevaarlijke praktijken tot de orde te roepen.

Google en Apple, niet meer alles kunnen bepalen op het internet. Hierdoor krijgen nieuwe, kleinere of duurzamere bedrijven een grotere kans op succes. Dankzij Kims inzet worden de techbedrijven niet alleen gecontroleerd op hun monopolie in de digitale sector, maar zullen ze ook overnames in bijvoorbeeld de gezondheidssector moeten melden bij de Europese Commissie. Een groot succes van de groenen is een verplichting om interoperabiliteit tussen berichtendiensten te faciliteren. Dit betekent dat je in de toekomst net als bij e-mails berichten kunt versturen tussen whatsapp, signal en telegram.

Kim onderhandelt namens de groene fractie over de eerste Europese wet die kunstmatige intelligentie reguleert. Zij haalde staatssecretaris Van Huffelen naar Brussel om grondrechten te waarborgen bij het gebruik en de ontwikkeling van kunstmatige intelligentie. Kim probeert onder andere een mensenrechtentoets in de wet op te nemen, onethische toepassingen van KI te verbieden en menselijke controle te waarborgen.

Kim lanceerde samen met meer dan 25 ICT-bedrijven een oproep tot verplichte milieulabels voor digitale producten, minimum duurzaamheidsstandaarden voor apparaten en software om de toenemende voetafdruk van digitalisering in te perken.

ASIEL EN MIGRATIE

Aan de Europese buitengrenzen krijgen duizenden mensen op de vlucht geen kans om asiel aan te vragen in Europa. Zij worden, soms op gewelddadige manier, terug de grenzen over geduwd zonder eerlijk proces. Nieuwe onthullingen eind dit jaar lieten ook zien dat dit gebeurt met medeweten van EU-grensagentschap Frontex en met gebruik van EU-geld. Tineke bleef zich hardmaken om deze schendingen aan te kaarten. Tineke legde afgelopen jaar werkbezoeken af in Griekenland en Kroatië waar die helaas veelvuldig voorkomen.

Tineke stelde ook de crisis in de opvang van asielzoekers in Nederland aan de kaak. Ze vroeg de Commissie om zich uit te spreken tegen de maatregelen van Eric van der Burg om gezinshereniging van vluchtelingen

leggen aan de Commissie burgerlijke vrijheden van het Europees Parlement.

Nadat het Europees Parlement onder leiding van Tineke vorig jaar harde conclusies trok over wanbeleid bij grens-agentschap Frontex, rondde ook fraudewaakhond OLAF dit jaar een onderzoek naar Frontex af. De directeur van het agentschap, Fabrice Leggeri, werd ontslagen vanwege betrokkenheid bij illegaal terugduwen van asielzoekers, wangedrag en intimidatie. Tineke drong aan op transparantie en snelle publicatie van de conclusies van het OLAF-onderzoek en op concrete stappen om mensenrechten de eerste prioriteit te geven binnen Frontex. Bas en Tineke kregen een meerderheid achter zich om de jaarrekening van Frontex af te keuren en daarmee extra druk te zetten op verandering in het grensagentschap. De Nederlander Hans Leijtens werd na positief advies van het Europees Parlement aangesteld als nieuwe directeur van Frontex.

Tineke bleef zich tevens inspannen voor respect voor mensenrechten in het externe optreden van de unie, onder meer door bij de Commissie opheldering te vragen over informele migratie-akkoorden die de EU met derde landen sluit en in hoeverre de besteding van EU-financiering stroken met fundamentele rechten die gelden in de unie.

Tineke riep de Europese Commissie op verantwoordelijkheid en coördinatie op zich te nemen om mensen in nood in het Middellandse Zeegebied te redden. Onder andere Italië en Malta trekken hun handen af van hun internationale (maritieme) verplichtingen om mensen in nood te redden en aan wal te brengen, als tactiek in een cynische politieke strijd om meer actie af te dwingen van andere landen om vluchtelingen op te nemen

Het Europees Parlement rondde de onderhandelingen af over de EU-hervestigingsverordening en de opvangrichtlijn. Dit zorgt onder andere voor financiering om vluchtelingen uit te nodigen die elders in schrijnende omstandigheden verblijven. De nieuwe regels kunnen echter pas in werking treden zodra er voortgang wordt gemaakt op alle elementen van het Asiel- en Migratiepact zoals de screeningprocedure aan

WESTELIJKE BALKAN

Tineke zet zich in voor een geloofwaardig pad voor landen op de Westelijke Balkan om lid te worden van de unie. Dat is urgenter dan ooit, nu Rusland en China zich steeds assertiever opstellen in die regio en de politieke instabiliteit in onder andere Bosnië, Servië, Kosovo en Montenegro toeneemt. Tineke juichte het besluit om eind dit jaar eindelijk kandidaatlidmaatschap te geven aan Bosnië toe, maar drong ook aan op strenge voorwaarden om de etno-nationalistische politiek van Dodik te stoppen. GroenLinks wil dat de EU ook snel onderhandelingen met Noord-Macedonië en Albanië start en visumliberalisatie geeft aan Kosovo. Tineke bezocht Noord-Macedonië om het land te steunen in het pad naar EU-toetreding. Tineke was als verkiezingswaarnemer aanwezig in Bosnië.

EMANCIPATIE

Kim volgt Terry Reintke, die fractievoorzitter werd, op als voorzitter van de LHBTIQ+-intergroep van het Europees Parlement. Het werk van de werkgroep wordt in Europa en daarbuiten gezien als een effectief drukmiddel om schendingen van de rechten van de queer-gemeenschap aan de orde te stellen en om LHBTIQ+-gelijkheid hoog op de politieke agenda te houden.

Kim bezocht twee Prides die onder druk stonden om afgelast te worden, de Pride in Skopje in Macedonië en de Europride in Belgrado. Mede dankzij de druk vanuit het Europees Parlement gingen deze Prides door zonder geweld, ondanks bedreigingen uit extreemrechtse hoek en mogelijke verboden vanuit de politiek.

De Europese Commissie presenteerde dit jaar een richtlijn voor geweld tegen vrouwen. Als Europese Groenen willen we ervoor zorgen dat dit voorstel ook gaat over het beschermen van trans-, non-binaire- en interseks-personen. Deze groep krijgt namelijk ook disproportioneel veel te maken met geweld en moet daarom worden meegenomen in deze richtlijn.

VERANTWOORDING PARTIJBESTUUR 2022

Het hoogtepunt van 2022 was zonder twijfel de uitslag van de gemeenteraadsverkiezingen. Wat hebben we samen een mooi resultaat geboekt, met meer dan 600 raadsleden en ruim 100 wethouders. Een ander belangrijk moment was het politiek referendum over samenwerking met de PvdA in de Eerste Kamer. Nooit eerder brachten zoveel leden van GroenLinks hun stem uit. In 2022 maakten we ook een start met de gelote klankbordgroep van leden – het GroenLinks Beraad. De rode draad? Onze partij en onze links-progressieve beweging is sterk en vol ambitie om Nederland nog menselijker, duurzamer en eerlijker te maken.

Samenstelling partijbestuur op 1 januari 2023: Samir Bashara (interne partijontwikkeling), Jaap Wortel (penningmeester), Wouter Hakhoff (personeel & organisatie), Gebke van Gaal (internationaal secretaris en vicevoorzitter), Linda Kiewiet (communicatie & campagnes), Imane Nadif (diversiteit, inclusie & externe partijontwikkeling) en Katinka Eikelenboom (voorzitter).

INLEIDING

Het partijbestuur werkt met een meerjarenbeleidsplan voor de periode 2022-2025. Daarin staan de doelen waar we aan werken en de vertrekpunten van waaruit we dat doen. Lees daarover meer via deze [link](#). Natuurlijk spelen we ook in op wat er om ons heen gebeurt. Zo spraken we afgelopen jaar op verschillende bijeenkomsten met onze politici, leden en experts over de impact van de oorlog in Oekraïne. Ook mobiliseerden we mensen voor protestacties zoals het Woonprotest en de manifestatie voor vrijheid en vrouwenrechten in Iran. Politieke verandering bereik je immers niet alleen in vergaderzalen. Wij blijven zoeken naar verbinding met andere

INTEGRITEIT, ONGANGSVORMEN EN EEN INCLUSIEVE CULTUUR

Een belangrijk aandachtspunt voor het partijbestuur is ons [integriteitsbeleid](#) en onze partijcultuur. Hoe zorgen we voor goede omgangsvormen en voor een inclusieve cultuur waarin iedereen volwaardig mee kan doen? Dat vraagt aandacht in de samenleving als geheel, en ook binnen GroenLinks. Ook binnen onze partij is er discriminatie en grensoverschrijdend gedrag en houdt niet iedereen zich aan de regels. In onze [gedragscode](#) hebben we opgeschreven welk gedrag we van elkaar mogen verwachten. Ook hebben we onze procedures verbeterd voor het geval er iets niet goed gaat. Denk daarbij aan [vertrouwenspersonen](#), maar ook aan de nieuwe commissie ongewenste omgangsvormen. We grijpen zoveel mogelijk momenten aan om met elkaar in gesprek te gaan over deze onderwerpen. Dat gebeurt op onze netwerkdagen, in trainingen vanuit de GroenLinks Academie en in contacten tussen afdelingen en medewerkers van het landelijk bureau.

Naast het integriteitsbeleid is ons [beleid Diversiteit, Inclusie en Gelijkwaardigheid](#) (DIG) een belangrijke manier om te werken aan onze partijcultuur. Gelijkwaardigheid is een van de kernwaarden van waar we als partij voor staan. Steeds meer partijgenoten werken binnen hun afdeling, werkgroep of fractie aan een gelijkwaardig GroenLinks. Vanuit het landelijk bureau stimuleren en ondersteunen we hen met ideeën, evenementen en trainingen. In 2022 organiseerden we met hen onder meer een goed bezocht inspiratie-evenement waar we kennis over diversiteit, inclusie en gelijkwaardigheid uitwisselden en samen actieplannen maakten.

ELECTORAAL HERSTEL, LEDENGROEI EN BEWEGINGSOPBOUW VASTHOUDEN

Na de teleurstellende Tweede Kamerverkiezingen van 2021 waren we tot op het bot gemotiveerd om een geweldige campagne neer te zetten voor de gemeenteraadsverkiezingen. Dat is gelukt. Op bepaalde punten, zoals het aantal raadsleden, overtroffen we zelfs de geweldige uitslag van 2018. Ook deze campagne is uitgebreid geëvalueerd. De lessen brengen we alweer in de praktijk voor de Provinciale Statenverkiezingen. Wat we onder

de laatste dagen optimaal zichtbaar en bereikbaar willen zijn. Dat gebeurde onder meer via de 'zweeflijn', waar twijfelende kiezers vragen konden stellen aan GroenLinkersers.

Campagnetijd is voor ons niet alleen de periode waarin we kiezers willen bereiken, maar ook waarin we zoveel mogelijk leden en sympathisanten activeren om met ons mee te doen. We hebben in de aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen helaas veel live evenementen moeten afblazen of naar online moeten omzetten, zoals ons congres van januari. Maar mede dankzij online campagne updates en overleggen met onze campagneleiders en lijsttrekkers hebben we deze campagne toch als een sterk team kunnen functioneren. En gelukkig konden we in de laatste fase van de campagne weer op grote schaal huis-aan-huizen.

Het ledenaantal van GroenLinks is stabiel gebleven in 2022. Daarmee zijn we nog steeds een van de grotere ledenpartijen, met alleen FvD, de PvdA en het CDA boven ons. Op dit moment zijn we nog bezig met een nadere analyse van het ledenverloop. Op basis daarvan hopen we volgend jaar weer effectief in te zetten op groei.

PROFESSIONALISERING ORGANISATIE EN VERENIGING BEHOUDEN

Als GroenLinks hebben we de afgelopen jaren grote stappen gezet in het verbeteren van de organisatie van het landelijk bureau. Denk dan aan de systemen die we gebruiken om informatie in op te slaan, onze financiële administratie, onze huisvesting en het personeelsbeleid. We zijn als partijbestuur trots op de bergen werk die de medewerkers van het landelijk bureau ook afgelopen jaar weer hebben verzet.

In 2022 moesten bezuinigingen worden doorgevoerd. Het verlies van Kamerzetels in 2021 betekende immers een korting op onze subsidie. Gelukkig bleef de impact hiervan beperkt vanwege het mooie verkiezingsresultaat in 2022 en de opbouw van reserves in de jaren daarvoor. Onze financiële huishouding is op orde. Maar een deel van de actieve GroenLinkersers zal toch merken dat we het met minder moeten doen dan in de jaren daarvoor. Dat betekent onder meer minder maatwerk

nee tegen de duizenden vrijwilligers die onze vereniging draaiende houden.

We zijn heel blij dat we in het najaar weer een live Bestuursledendag voor alle lokale en provinciale bestuursleden van GroenLinks konden organiseren. Het was een dag vol ontmoeting, uitwisseling en training. Datzelfde gold voor de Raadsledendag in het Tweede Kamergebouw in Den Haag en de Statenledendag in Amersfoort. Een terugkerend onderwerp op deze dagen is de zoektocht binnen afdelingen naar voldoende actieve leden. Een ander onderwerp is de afstand die wordt gevoeld tussen GroenLinks in de Randstad en daarbuiten. Als partijbestuur zijn we ons hiervan bewust en proberen we dit te verbeteren. Bijvoorbeeld door zelf met enige regelmaat langs te komen en door bij benoemingen en opdrachten aan kandidatencommissie te sturen op regionale diversiteit. Ook organiseren we begin 2023 een ronde tafel over de vertegenwoordiging van GroenLinks in landelijke gebieden. In 2022 voerden we een financiële wijziging door waardoor grote afdelingen iets minder en kleine afdelingen iets meer budget ontvangen vanuit landelijk.

We zien dat de mogelijkheden van online ontmoetingen maakt dat we binnen GroenLinks sneller en vaker met elkaar kunnen schakelen, onafhankelijk van afstanden. Hoewel dit de persoonlijke ontmoeting nooit kan vervangen, draagt het wel bij een goede samenwerking en betere onderlinge afstemming.

In 2022 organiseerden we alleen al vanuit de GroenLinks Academie en team partij & beweging in totaal 16 online en 20 live bijeenkomsten en trainingen voor verschillende doelgroepen. Deze werden door de deelnemers gewaardeerd met gemiddeld een cijfer van 8.3. In 2022 zijn we gestart met een online platform & training voor kandidaat-raadsleden, waarvan 332 (kandidaat-)raadsleden en ondersteuners van fracties gebruikt gemaakt hebben.

MEER INVLOED VOOR GROENLINKS EN MEER ZICHT OP TALENT DOOR STERKE NETWERKEN

belangrijke taak van het partijbestuur is het aantrekken, opleiden en behouden van talent binnen onze club. En dat valt eerlijk gezegd niet altijd mee. De politiek kan een geweldig leuke omgeving zijn om in te werken, maar het is vaak ook vijandig en hard. Dat vraagt weerbaarheid van onze politici en bestuurders, maar vooral ook goede begeleiding vanuit de partij. We proberen daar beter in te worden en iedereen zo goed mogelijk te ondersteunen.

Rondom de gemeenteraadsverkiezingen hebben we veel geïnvesteerd in het scouten en matchen van kandidaten voor het wethouderschap. Ook is met veruit de meeste vertrekkende wethouders een exitgesprek gevoerd om terug te blikken en vooruit te kijken naar andere manieren om actief te blijven binnen de partij. Nieuwe wethouders hebben een trainingsaanbod gehad en zijn gekoppeld aan een 'maatje'. Daarnaast organiseerden we in september een werkbezoek voor onze bestuurders bij de Groenen in Mechelen.

We hechten belang aan onze internationale netwerken. Daarom waren we met een grote en stevige delegatie aanwezig op het congres van de Europese Groene Partij (EGP) in Kopenhagen in december 2022. We leren veel van onze groene vrienden en we dragen actief bij aan de inhoudelijke, strategische en organisatorische koers van de EGP.

POLITIEKE POSITIONERING GROENLINKS AANSCHERPEN EN HET VERDER VERKENNEN VAN SAMENWERKING OP LINKS – IN HET BIJZONDER DE PVDA

In de geschiedenis van GroenLinks zijn er vele momenten geweest waarop verdergaande samenwerking met de PvdA, SP en D66 in de lucht hing. Maar nog niet eerder nam dat zulke concrete vormen aan als nu met de PvdA. De voor linkse partijen slecht verlopen laatste Tweede Kamerverkiezingen en de recordlange kabinetsformatie die daarop volgde hebben daar een belangrijke rol in gespeeld. In die periode is het vertrouwen tussen de Tweede Kamerfracties gegroeid. In de Eerste Kamer was die samenwerking al jaren heel hecht. Als partijbestuur organiseren we het gesprek en de meningsvorming over deze samenwerking met en voor onze leden. Samen zetten we de koers uit voor onze vereniging.

een gezamenlijke fractie zouden moeten vormen. Mede dankzij de inzet van vele van onze partijgenoten binnen afdelingen en netwerken organiseerden we in korte tijd hierover het gesprek in de partij. Uiteindelijk bracht maar liefst 46% van de leden (15.213 leden) hun stem uit, van wie 80% zich uitsprak vóór het vormen van een gezamenlijke Eerste Kamerfractie.

Veel mensen binnen en buiten onze partij zijn voorstander van vergaande samenwerking tussen de PvdA en GroenLinks. Maar er zijn ook leden die zorgen hebben. Over de impact ervan op onze politieke agenda, op onze partijcultuur en op de ruimte om als GroenLinks lokaal en provinciaal zelf te bepalen hoe en met wie samen te werken. Ook zijn er zorgen over het interne proces. Wanneer besluiten we over welke stappen en hoeveel ruimte is er voor een kritisch geluid? Als partijbestuur nemen we die zorgen serieus en leren we van de feedback die we hebben gekregen op het proces rondom het referendum.

In 2022 hebben we als partijbestuur daarom een routekaart uitgestippeld die loopt tot eind 2023. We hopen dat dit duidelijkheid geeft aan onze leden over wat er op stapel staat en hoe leden daarbij betrokken worden. Gedurende ‘vier seizoenen’ verkennen we hoe we de samenwerking met de PvdA vormgeven bij de volgende Tweede Kamerverkiezingen. Meer informatie daarover lees je [hier](#) op de website. Een belangrijk onderdeel van de verkenning is de gezamenlijke inhoudelijke agenda. Kunnen we samen een aansprekend en uitgesproken, links, progressief en groen politiek verhaal formuleren? Dat gaan we onderzoeken, samen met de leden van GroenLinks en de PvdA, maar ook met links-progressieve denkers en organisaties van buiten onze partijen. Bovendien blijven we zoeken naar manieren om andere links-progressieve politieke partijen te betrekken bij deze beweging.

LEDEN MEER BETREKKEN BIJ DE KOERS VAN DE PARTIJ

Het partijbestuur heeft de afgelopen jaren verschillende initiatieven genomen om het gesprek met leden over koers van de partij te faciliteren. In 2022 zijn we gestart met het [GroenLinks Beraad](#), een klankbordgroep van 100 gelote leden. Dit sluit aan bij verschillende aangenomen

stond in het teken van kennismaking en het ontwikkelen van een agenda voor de volgende sessies. De tweede bijeenkomst stond in het teken van de linkse samenwerking. Het is heel inspirerend en nuttig om met een aselechte groep gelote leden hierover te spreken. De derde bijeenkomst zal in januari plaatsvinden en staat in het teken van het betrekken van niet-stemmers bij de politiek. We zijn als partijbestuur heel enthousiast over deze vorm van ledenbetrokkenheid. Na een jaar gaan we een nieuwe groep inloten om deel te nemen. Op die manier hopen we meer en andere leden te betrekken bij het gesprek over koers van de partij. Meer informatie over het GroenLinks Beraad lees je op onze website: [GroenLinks Beraad | GroenLinks](#).

KIESCOLLEGE NIET-INGEZETENEN

Bij de aankomende Eerste Kamerverkiezingen op 30 mei 2023 kunnen Nederlanders die buiten Nederland wonen voor het eerst invloed uitoefenen op de samenstelling van de Eerste Kamer. Dat gebeurt via het zogeheten kiescollege niet-ingezetenen. Dit kiescollege zal bestaan uit Nederlanders die niet in Nederland wonen. Zij stemmen straks - net als de leden van de provinciale staten en de leden van de kiescolleges in Caribisch Nederland - op de leden van de Eerste Kamer. Als alle Nederlanders die zich eerder als kiesgerechtigde hebben geregistreerd gaan stemmen op het kiescollege niet-ingezetenen, dan gaat het in potentie om 0,5 zetel in de Eerste Kamer.

Om mee te kunnen doen aan de kiescollegeverkiezingen moest GroenLinks een lijst samenstellen. Op deze lijst staan leden van GroenLinks die niet in Nederland wonen, maar nog wel Nederlander zijn. De kandidatenlijst voor het kiescollege niet-ingezetenen moet op 30 januari 2023 worden ingeleverd bij de gemeente Den Haag. De kieslijst voor het kiescollege niet-ingezetenen bestaat bij GroenLinks reglementair nog niet, omdat het een nieuw orgaan is. Het was gezien de korte termijn waarbinnen dit geregeld moest worden, niet mogelijk om de reglementen tijdig te wijzigen, of een congres te organiseren om deze lijst vast te stellen. Tegelijkertijd kan het net wel of net niet binnenhalen van een extra zetel (of een restzetel) in de Eerste Kamer veel verschil maken de komende periode.

van hoge uitzondering een tijdelijke noodprocedure in te richten en de toezichtraad te vragen om zowel de gekozen procedure als de kandidatenlijst zelf vast te stellen. Voor de volgende Eerste Kamerverkiezingen moeten de kiescollegeverkiezingen worden opgenomen in onze reglementen.

Terug naar de congreskrant

GROENLINKS

[Missie](#)[Lokaal](#)[Standpunten](#)[Europa](#)[Mensen](#)[Linkse Samenwerking](#)[Partij](#)[Diversiteits & Inclusiviteitsbeleid](#)[Nieuws](#)[Integriteitsbeleid](#)[Webwinkel](#)**VOLG ONS OP SOCIAL MEDIA**[Pers](#)[Vacatures](#)[Contact](#)[Privacy](#)[Cookievoorkeuren](#)

[< CONGRESKRANT](#)

VERANTWOORDING TOEZICHTRAAD GROENLINKS CONGRESKRANT

ALGEMEEN

Op het online partijcongres van 12 februari 2022 is de verantwoording van de toezichtraad over de jaren 2020 en 2021 vastgesteld. Op dat congres zijn 3 nieuwe leden van de toezichtraad benoemd: Gerda Bosdriesz, Gerard van de Kuilen en Maarten Prot. Zij kwamen in de plaats van de vertrekkende toezichtraadleden Saskia van Gessel, Bert Koopmanschap en Gemma Lago.

In 2022 bestond de toezichtraad uit de leden: Hetty Hafkamp (voorzitter), Gerda Bosdriesz, Khalid Boutachekourt, Felix Flinterman, Gerard van de Kuilen, Titia van Leeuwen en Maarten Prot.

De toezichtraad van GroenLinks houdt toezicht op het partijbestuur en staat het bestuur met raad bij. Het gaat daarbij om toezicht op het nakomen van de wettelijke verplichtingen en financiële verantwoordelijkheden van het partijbestuur, om toezicht op het naleven van statuten, reglementen en congresbesluiten en om toezicht op het op een deugdelijke wijze besturen van de partij.

De toezichtraad vergadert regulier zo'n zes keer per jaar, deels intern en grotendeels in aanwezigheid van de partijvoorzitter en penningmeester van het partijbestuur. Daarnaast zijn er heisessies, alsook een of twee keer per jaar gezamenlijke strategie- en verdiepingsbijeenkomsten met het partijbestuur, waarbij soms ook de commissie voor geschil en beroep aanschuift om met elkaar van gedachten te wisselen.

Vragen? Stuur ons een appje!

WERKZAAMHEDEN

A. Financiën

Het toezicht op de financiën van de partij is en blijft een belangrijke taak voor de toezichtraad. De toezichtraad stelt de accountant aan, voert overleg met de accountant en penningmeester over de resultaten van de controle en brengt advies uit aan het congres ten aanzien van de goedkeuring van de jaarrekening. Daarnaast worden de tussentijdse financiële rapportages besproken en aan het eind van het jaar wordt de begroting voor het komende jaar door de toezichtraad besproken en bij instemming, goedgekeurd. In 2022 is op voorstel van de toezichtraad en na gesprekken met betrokkenen, de overstap gemaakt naar een nieuw accountantskantoor.

In 2022 waren met name de lagere inkomsten als gevolg van de uitslag van de Tweede Kamerverkiezingen van 2021 en de daaruit voortvloeiende bezuinigingen en de reorganisatie van het partijbureau een belangrijk onderwerp van gesprek. De toezichtraad heeft geconstateerd dat het partijbestuur zich goed heeft voorbereid op de verschillende mogelijke scenario's, waardoor de consequenties van het tegenvallende verkiezingsresultaat niet tot financiële verrassingen hebben geleid. Door de goede uitslag van de Gemeenteraadsverkiezingen van maart 2022 kon uiteindelijk voor het minst vergaande scenario, wat betreft bezuinigingen worden gekozen.

Daarnaast was er aandacht vanuit de toezichtraad voor de reorganisatie bij het landelijk bureau, de tussentijdse financiële rapportages en de verschillen tussen begroting en realisatie. De toezichtraad constateerde in 2022 dat de financiën op orde waren en keurde, na een positieve accountantsverklaring, de jaarrekening 2021 goed. Ook de begroting 2023 werd door de toezichtraad besproken en goedgekeurd.

B. Functioneringsgesprekken leden partijbureau

Vragen? Stuur ons een appje!

afspraken, aandachtspunten en ontwikkelpunten zijn opgenomen. De gesprekken worden gevoerd op basis van i) een schriftelijke weergave van referenties van een drietal personen die met het betrokken bestuurslid samenwerken, ii) een eigen schriftelijke reflectie van het bestuurslid en iii) de mate van realisatie van de in het voorgaande jaar gemaakte afspraken en voornemens. De toezichtraad voert ook exitgesprekken met afgetreden partijbestuursleden die op enige afstand kunnen terugblikken op het functioneren van het partijbestuur en adviezen kunnen geven voor opvolgers. De toezichtraad maakt jaarlijks een geanonimiseerd verslag van de bevindingen met de functioneringsgesprekken en de exitgesprekken ten behoeve van interne bespreking en bespreking met het partijbestuur.

C. Benoeming leden partijbestuur

De toezichtraad is opdrachtgever van de kandidatencommissie interne (KCI) voor de selectie van kandidaten voor het partijbestuur. Op basis van die selectie verkiest vervolgens het congres de partijbestuursleden. Wanneer partijbestuursleden tussentijds opstappen is de benoeming van nieuwe leden een taak van de toezichtraad op basis van de selectie door de KCI.

In september 2022 heeft de toezichtraad de profielen besproken en de opdracht verstrekt aan de KCI voor het selecteren van kandidaten voor de vacatures van de internationaal secretaris, het partijbestuurslid diversiteit, inclusie en externe relaties en het partijbestuurslid personeel en organisatie. Op het congres van 4 februari 2023 ligt er een voordracht voor de benoeming van kandidaten voor deze vacatures.

D. Integriteit en inclusie

De toezichtraad heeft als toezichthouder de taak om toe te zien op het omgaan met integriteit en de aandacht voor inclusie en diversiteit door het partijbestuur, de toezichtraad zelf en via het partijbestuur de partij als geheel. GroenLinks vraagt bij alle landelijke en F vertegenwoordigende en bestuurlijke functies o gedrag van de kandidaten en laat kandidaten tevens een

Vragen? Stuur ons een appje!

toezichtraad is hierbij het levend houden en evalueren van deze afspraken vanwege het belang van het (blijven) voeren van het gesprek over integriteit, grenzen en waarden in de partij.

In 2021 is ook het nieuwe beleid m.b.t. inclusie en diversiteit in de partij vastgesteld. De uitvoering van dit beleid was in 2022 regelmatig onderwerp van gesprek tussen partijbestuur en toezichtraad.

E. Evaluatie functioneren toezichtraad

De toezichtraad evalueert regelmatig het eigen functioneren en dat van de individuele leden. Een goede en periodieke evaluatie draagt bij aan de professionaliteit van de toezichtraad en het creëert een leermoment om te kunnen bepalen of er bij de ingezette koers bijstelling gewenst is. Door de wisseling in de samenstelling van de toezichtraad met drie nieuwe leden hebben in het eerste halfjaar van 2022 naast de reguliere taken de introductie, het inwerken en de taakverdeling de nodige aandacht gekregen. In een heisessie in het najaar is geëvalueerd en zijn de aandachtsgebieden uitgediept. Dit betreft bijvoorbeeld de wijze waarop de toezichtraad de toezichttaak goed kan vervullen, onder andere door er zorg voor te dragen dat hij voldoende geïnformeerd is en blijft over het reilen en zeilen in de partij en over de uitvoering van congresbesluiten. In 2023 organiseert de toezichtraad een externe evaluatie van het eigen functioneren.

F. Communicatie en zichtbaarheid

De toezichtraad heeft voor het functioneren een toezichtkader opgesteld dat met regelmaat wordt geactualiseerd. De laatste actualisatie was in 2020. Elk jaar stelt de toezichtraad een werkplan op en een verantwoording aan het congres. Toezichtkader, werkplan en verantwoording worden gepubliceerd op de webpagina van de toezichtraad op de website van GroenLinks.

Tot slot

Wij danken de leden van het partijbestuur voor

Vragen? Stuur ons een appje!